

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1993-1994

ISSN 1211-7250

BRNO 1997

381 ch. n. 1992
382

250,-

S 9395458

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1993-1994

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Patrik Červák, Mgr. Balázs Komoróczy,
Ing. Petr Škrdla

Na titulním listě: Rekonstrukce skládané dýky z Maref

Tisk: Tiskárna Gloria, Rosice u Brna

Náklad: 400 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1997 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

prozkoumaných chat a objektů. Doklady laténského osídlení jsme zachytili v 15 objektech, za zmínku stojí kolkovaná keramika ze staršího úseku vývoje a dva mlýnské kameny, bohužel bez náleзовých okolností. Stopy osídlení v době římské potvrzují dvě chaty, jedna patrně z druhé poloviny 2. stol., druhá je evidentně mladší. Doba hradištní je zastoupena 2 objekty ze střední doby hradištní, mladohradištní úsek vývoje reprezentuje 12 většinou zásobních jam. V poslední fázi výzkumu se při výkopu vodovodní přípojky ze stávajícího areálu zjistil větší počet hrobů situovaných většinou V - Z a v dřevěných rakvích, které patrně souvisí s novokřtěneckým dvorem, který se doposud nepodařilo lokalizovat.

Pavla Enderová, ÚAPP Brno

Resumé:

Slavkov (Bez. Vyškov). Betriebsareal Cutisin. Neolithikum, Äeneolithikum, Bronzezeit, Eisenzeit, Römische Kaiserzeit, Mittelalter, Neuzeit Siedlung, Gräberfeld. Rettungsgrabung.

VYŠKOV (okr. Brno-venkov)

Záchranný výzkum na trase plynovodu Brno-Vyškov.

V měsících dubnu 1993 až dubnu 1994 provedl ÚAPP Brno záchranný archeologický výzkum při obnově trasy plynovodu Brno - Vyškov na Moravě. Výzkum probíhal zároveň s postupem stavebních prací. Nejprve byl vždy proveden průzkum stavebního pásu těsně po skryvce ornice. Ta však většinou nebyla z archeologického hlediska provedena důsledně a až na ojedinělé případy nebyly narušené situace zřetelné. Proto byly archeologické objekty z větší části dokumentovány až v profilech po prorýhování. K jejich většímu poškození však nedocházelo, protože v nejvíce exponovaných polohách byl výkop prováděn přímo v rýze pro původní potrubí, které bylo vzápětí demontováno. Během výzkumu bylo prozkoumáno nebo ovzorkováno, zdokumentováno a zaměřeno více než 70 většinou sídlištních objektů v 15 polohách.

1. Podolí I - trať Nad paloukem - bod vymezený na ZM 1:50000, listu 24-43 Šlapanice, souřadnicemi 80 (mm od Z s.č.) : 354 (mm od J s.č.). V této trati bylo zdokumentováno celkem 10 objektů, náležejících převážně kulturám s lineární keramikou a únětické. K nejzajímavějším nálezům z této polohy náleží hrob únětické kultury s kamenným obložením a milodary, uložený v sídlištní zásobnicové jámě a dále sídelní objekt z doby stěhování národů, který obsahoval kromě početného souboru keramiky a zvířecích kostí také kostěný hřeben.

2. Podolí II - trať Kandie 2 - bod vymezený na ZM 1:50000, listu 24-43 Šlapanice, souřadnicemi 69 : 356. Zde byly narušeny dva objekty, z nichž se vzorkováním nepodařilo získat žádný datovací materiál.

3. Podolí III - trať Kandie 1 - bod vymezený na ZM 1:50000, listu 24-43 Šlapanice, souřadnicemi 60 : 354. V této poloze byl ovzorkován jeden sídlištní objekt, náležející velatické fázi kultury středodunajských popelnicových polí.

4. Podolí IV - trať Vysoudilky - bod vymezený na ZM 1:50000, listu 24-43 Šlapanice, souřadnicemi 94 : 359. Zde bylo rýhou pro plynovod porušeno celkem 5 objektů, z nichž 2 byly bez nálezů a 3 lze datovat do slovanského mladohradištního období.

5. Velatice - trať Vinohrádky - bod vymezený na ZM 1:50000, listu 24-43 Šlapanice, souřadnicemi 126 : 368. V této poloze bylo zdokumentováno celkem 5 objektů, z nichž dva

lze datovat do mladší a pozdní doby bronzové a další dva pouze rámcově do pravěku. Jeden objekt neobsahoval žádné nálezy.

6. Tvarožná - trať Pod kopci - bod vymezený na ZM 1:50000, listu 24-43 Šlapanice, souřadnicemi 140 : 368. V této trati bylo zdokumentováno celkem 21 objektů, z nichž 5 náleželo kultuře s lineární keramikou, 3 kultuře horákovské a jeden římskému období. Ostatní objekty byly buď bez nálezů, nebo se je podařilo datovat pouze rámcově do pravěku. K nejzajímavějším patří nález poměrně dobře dochované keramické vypalovací pece z římského období.

7. Tvarožná - lokalita Tvarožná I (Gcislerová-Vitula 1985, 489). V této poloze, kterou procházela jedna z odboček hlavního plynovodního řádu, prozkoumali pracovníci Muzea Vyškovska pod vedením B. Mikulkové sídlištní objekt únětické kultury s lidskými kosterními pozůstatky (další podrobnosti viz článek B. Mikulkové).

8. Královopolské Vážany - trať Široká - v linii stavby mezi body vymezenými na ZM 1:10000, listu 24-41-24, souřadnicemi 93 : 179, 102 : 185. Zde byly rýhou narušeny tři archeologické objekty, datované do mladší doby bronzové. Tyto objekty však byly stavbaři zahrnuty dříve, než mohly být zdokumentovány.

9. Habrovany - pravý břeh Habrovanského potoka - v linii mezi body vymezenými na ZM 1:10000, listu 24-41-24, souřadnicemi 130 : 204, 153 : 219. V této poloze bylo zdokumentováno celkem 5 objektů, datovaných do mladší doby bronzové.

10. Komořany - trať Pod štrekou - v bodě vymezeném na ZM 1:10000, listu 24-41-24, souřadnicemi 284 : 303. V uvedeném prostoru byly rýhou narušeny dva kostrové hroby. Kostry spočívaly v natažené poloze na zádech, ve směru SV-JZ, hlavou k JZ. Vzhledem k tomu, že půda byla silně zmrzlá, nemohl být proveden jejich důsledný výzkum a části nepříliš dobře dochovaných skeletů byly po zběžné dokumentaci pouze vylámany z profilu. Přesto však lze s jistotou konstatovat, že pohřbení neměli u sebe žádné milodary. Proto ani nelze hroby blíže datovat.

11. Tučapy - pravý břeh potoka Rakovce - v bodě vymezeném na ZM 1:10000, listu 24-41-24, souřadnicemi 394 : 343. V této poloze byl zdokumentován jeden objekt z laténského období.

12. Drnovice I - trať U silnic - levý břeh Lulečského potoka - v bodě vymezeném na ZM 1:10000, listu 24-41-20, souřadnicemi 204 : 315. V uvedeném bodě byl zdokumentován jeden sídlištní objekt ze slovanského středohradištního období.

13. Drnovice II - trať Za humny - v bodě vymezeném na ZM 1:50000, listu 24-41 Vyškov, souřadnicemi 431 : 167. V této poloze byly zjištěny nevýrazné stopy osídlení, datovaného pouze rámcově do pravěku.

14. Drnovice III - mezi potokem Drnovkou a silnicí Vyškov-Drnovice - v linii stavby mezi body vymezenými na mapě ZM 1:50000, listu 24-41 Vyškov, souřadnicemi 435 : 172, 441 : 180. Při výzkumu, který byl prováděn ve spolupráci s B. Mikulkovou a pracovníky Muzea Vyškovska, bylo v této poloze prozkoumáno celkem 7 objektů, datovaných do laténského a římského období. Jeden objekt byl bez materiálu. Z nálezů stojí za zmínku poměrně velká část terra sigillata z římského období.

15. Vyškov - trať Letní pole - za nemocnicí - v linii stavby mezi body vymezenými na ZM 1:50000, listu 24-41 Vyškov, souřadnicemi 448 : 187, 456 : 192. V této trati bylo ve spolupráci s B. Mikulkovou a pracovníky Muzea Vyškovska prozkoumáno celkem 8 objektů,

datovaných do laténského a římského období. V podorniční vrstvě se ojediněle vyskytly i střepy neolitické a eneolitické. Za zmínku zde stojí nález železného kopí z doby římské.

Petr Vitula, ÚAPP Brno

Literatura

Geislerová, K. - Vitula, P. 1985: Únětické sídliště a pohřebiště u Tvarožné, AR XXXVII, 489 - 501.

Resumé:

Rettingsgrabungen an der Gasleitungsstrasse Brno-Vyškov. Von April 1993 bis April 1994 führte das IAD Brno Rettungsgrabungen an der genannten Gasleitungsstrasse durch. Im Verlauf dieser Aktion dokumentierte man mehr als 70 Objekte in 15 Lokalitäten - vorwiegend Siedlungen.

1. Podolí I - Flur Nad paloukem: Siedlung mit Funden der Linearkeramik und Únětice-Kultur, neben solchen völkerwanderungszeitlichen.

2. Podolí II - Flur Kandie 1: Spuren alter, nicht näher datierbarer Besiedlung.

3. Podolí III - Flur Kandie 2: Siedlung der Velatice-Phase der mitteldonauländischen Urnenfelderkultur.

4. Podolí IV - Flur Vysoudilky: Siedlung der jüngeren slawischen Burgwallzeit.

5. Velatice - Flur Vinohrádky: Siedlung der Velatice- und Podolí-Phase der mitteldonauländischen Urnenfelderkultur.

6. Tvarožná - Flur Pod kopci: Siedlung mit Funden der Linearkeramik, der Horákov-Kultur und der römischen Kaiserzeit.

7. Tvarožná - Lokalität Tvarožná I (s. Geislerová-Vitula 1985, 489): Siedlungsobjekt der Únětice-Kultur mit menschlichen Skelettresten (s. Aufsatz von B. Mikulková).

8. Královopolské Vážany - Flur Široká: jungbronzezeitliche Siedlung.

9. Habrovany - rechtes Ufer des Habrovanský - Baches: jungbronzezeitliche Siedlung.

10. Komořany - Flur Pod štrekou: Untersuchung zweier beigabenloser Skelettbestattungen in gestreckter Rückenlage, undatierbar.

11. Tučapy - rechtes Ufer des Rakovec-Baches: laténezeitliche Siedlung

12. Drnovice I - Flur U silnice: Siedlung der mittleren slawischen Burgwallzeit.

13. Drnovice II - Flur Za humny: untypische urgeschichtliche Siedlungsspuren.

14. Drnovice III - Raum zwischen dem Drnovka-Bach und der Straße Vyškov-Drnovice: laténe- und kaiserzeitliche Siedlung.

15. Vyškov - Flur Letní pole: laténe- und kaiserzeitliche Siedlung, schwache neo- und äneolithische Siedlungsspuren.